

dosarul nr. 2ra-1069/2020

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești (R. Holban)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Parandiuc Svetlana, reprezentată de avocatul Moruz Valentina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Parandiuc Svetlana și Prepelița Maria împotriva Primăriei și Consiliului satului Răuțel, raionul Fălești și Reus Mihail, cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor la exercitarea dreptului de acces,

împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul și a fost menținută hotărârea din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești

c o n s t a ț ă

La data de 19.05.2017 Parandiuc Svetlana și Prepelița Maria au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Răuțel r-ul Fălești, intervenient accesoriu: Consiliul satului Răuțel r-nul Fălești, solicitând: obligarea pârîtului la înlăturarea obstacolelor, prin demolarea parțială a porțiunii de gard, prin care a fost îngrădit accesul la drumul central al reclamantelor; obligarea pârîtului la executarea deciziei nr. 05/3 din 30.04.2010 cu privire la instituirea drumului cu lățimea de 5 m între sectorul pe care este amplasat centrul memorial al s. Răuțel și gospodăriile locuitorilor din vecinătate, de la segmentul drumului național Bălți-Ungheni pînă la segmentul căii ferate; încasarea cheltuielilor de judecată ce vor fi suportate în legătură cu intentarea prezentului litigiu, din contul pârîtului în contul reclamantelor.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantele au invocat că la sfîrșitul anului 2016 administrația publică locală a satului Răuțel a purces la construirea unui gard capital, amplasat în imediata apropiere a gospodăriilor lor. Prin acest gard capital a fost închis accesul parțial la drumul central din s. Răuțel pentru mijloacele de transport, fiind lăsată doar o mică trecere pentru pietoni la drumul central.

Au susținut reclamantele că, ulterior, a fost instituit un gard din plasă metalică și în fața gospodăriei lor, prin care a fost îngrădit integral accesul liber la drumul central, inclusiv pentru pietoni.

În acest sens, reclamantele au solicitat administrației publice locale a satului Răuțel prezentarea și eliberarea copiilor actelor de dispoziție care au stat la baza construirii gardului din plasă metalică, prin care a fost îngrădit accesul la drumul central al solicitantelor Parandiuc Svetlana și Prepelița Maria, ambele locuitoare ale satului Răuțel.

La data de 15.02.2017 reprezentantul lor, avocatul Moruz Valentina, a recepționat răspunsul nr. 12 din 13.02.2017, la care a fost anexat extrasul din decizia nr. 03/9 din 22.08.2014 ”cu privire la abrogarea deciziei Consiliului sătesc Răuțel nr. 05/3 din 30.04.2010 ”cu privire la instituirea unui drum între Centrul Memorial al satului Răuțel și gospodăriile locuitorilor din vecinătate”.

Au indicat reclamantele că, în acest sens a fost înaintată o plângere la cancelaria de stat, prin care s-a solicitat declanșarea procedurii de control al legalității actelor sus-numite.

Prin răspunsul nr. 1306/374 din 15.03.2017 recepționat de la cancelaria de stat oficiul Bălți, solicitantele au fost informate că decizia nr. 03/9 din 22.08.2014 nu a fost aprobată, deoarece nu a fost întrunit numărul necesar de voturi, motiv pentru care a rămas doar la faza de proiect. Iar decizia nr. 05/3 din 30.04.2010 a rămas în vigoare.

Reieșind din situația creată, în opinia reclamantelor, rezultă că administrația locală a satului Răuțel a admis încălcări flagrante ale legislației și anume a prezentat ca temei de îngrădire a accesului la drumul central al solicitantelor unele decizii neaprobată, iar cele aprobate nu sunt executate, astfel încălcând drepturile și libertățile constituționale ale cetățenilor.

Totodată, reclamantele au stipulat că, prin interpelarea din 09.01.2017 adresată Primăriei satului Răuțel s-a solicitat prezentarea și eliberarea copiilor actelor de dispoziție, care au stat la baza construirii gardului din plasă metalică, prin care s-a îngrădit accesul la drumul central al solicitantelor Parandiuc Svetlana și Prepelița Maria, însă Primarul satului Răuțel în contradictoriu cu cerințele invocate în interpelare, a anexat la răspunsul nr. 12 din 13.02.2017 un extras din decizia 03/9 din 22.08.2014, prin care s-a dispus anularea altei decizii a Consiliului s. Răuțel și s-a instituit servitutea asupra acestui teren, prin care să se asigure accesul la drumul de lângă calea ferată.

Având în vedere că administrația publică locală a satului Răuțel nu dispune de careva acte de dispoziție cu privire la construirea gardului și mai cu seamă la îngrădirea accesului la drumul central al reclamantelor, prin construirea ilegală a gardului, reclamantele la data de 24.03.2017 au înaintat administrației publice locale a satului Răuțel o cerere prealabilă.

Însă, până la momentul actual, pretind reclamantele, nu au primit răspuns la cererea prealabilă,

Ulterior, la data de 19.12.2017 reclamantele Parandiuc Svetlana și Prepelița Maria prin intermediul avocatului său Moruz Valentina, au depus cerere suplimentară la cererea de chemare în judecată inițială, formulând-o împotriva Primăriei și Consiliului satului Răuțel r-nul Fălești și lui Reus Mihail, prin care au solicitat:

obligarea pârâților Primăria satului Răuțel și Consiliul satului Răuțel r-nul Fălești la înlăturarea obstacolelor la exercitarea dreptului, prin demolarea parțială a porțiunii de gard (5 metri), prin care a fost îngrădit accesul la drumul central al reclamantelor;

obligarea pârâților Primăria satului Răuțel și Consiliul satului Răuțel r-nul Fălești la executarea deciziei nr. 05/3 din 30.04.2010 cu privire la instituirea drumului cu lățimea de 5 metri între sectorul pe care este amplasat centrul memorial al satului Răuțel și gospodăriile locuitorilor din vecinătate, de la segmentul drumului național Bălți-Ungheni până la segmentul căii ferate;

obligarea pârâtului Reus Mihail la înlăturarea obstacolelor la exercitarea dreptului, prin demontarea gardului de plasă metalică, prin care a fost îngrădit accesul la drumul central al reclamantelor;

încasarea tuturor cheltuielilor de judecată ce vor fi suportate de reclamante în legătură cu prezentul litigiu.

Prin hotărârea din 17 aprilie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești acțiunea fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Parandiuc Svetlana și Prepelița Maria au declarat apel, solicitând casarea hotărârii din 17 aprilie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 13 iulie 2019 Prepelița Maria a decedat.

Prin încheierea din 19 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost înlocuită apelanta Prepelița Maria cu succesorul ei în drepturi Parandiuc Svetlana.

Prin decizia din 12 martie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat și a fost menținută hotărârea din 17 aprilie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești.

Instanța de apel a indicat că în vederea stabilirii faptului instalării gardului capital și a celui din plasă metalică de către Administrația publică locală, gard care pretins îi îngreșează accesul la drumul public, apelanta a prezentat cu titlu de probă, decizia nr. 05/3 din 30.04.2010 a Consiliul sătesc Răuțel r-nul Fălești prin care s-a decis instituirea unui drum cu lățimea de 5 metri între sectorul pe care există amplasat Centrul Memorial al satului Răuțel și gospodăriile apelantelor.

Totodată, a prezentat și decizia Consiliului local Răuțel nr. 03/9 din 22.08.2014, prin care s-a decis abrogarea deciziei nr.05/3 din 30.04.2010 cu privire la instituirea unui drum între Centrul memorial al s. Răuțel și gospodăriile locuitorilor din vecinătate, cu instituirea accesului liber al cetățenilor de la drumul de lângă calea ferată pînă la nivelul gospodăriei cet. Parandiuc Svetlana cu lungimea de 65 m și lățimea de 5 m, cu instituirea servituții de pe terenul cu nr. cadastral 4370202.162 (f.d. 10).

Reieșind din informația Cancelariei de stat Oficiul teritorial Bălți din 15.03.2017, decizia Consiliului s. Răuțel nr. 03/9 din 22.08.2014 a rămas la nivel de proiect, întrucât nu a fost adoptată pe motiv că nu a întrunit numărul necesar de voturi (f.d. 12).

Astfel, instanța de apel a stabilit că apelantele, în condițiile în care decizia nr. 03/9 din 22.08.2014 a rămas doar în faza de proiect, consideră valabilă și executorie decizia nr. 05/3 din 30.04.2010 prin care s-a decis instituirea unui drum cu lățimea

de 5 metri între sectorul pe care este amplasat Centrul Memorial al satului Răuțel și gospodăriile locuitorilor din vecinătate (adică a apelantelor).

Ulterior, prin decizia Consiliului s. Răuțel nr. 05/1 din 24.10.2017 s-a decis abrogarea deciziei Consiliului s. Răuțel nr. 05/3 din 30.04.2010 cu privire la instituirea drumului între Centrul Memorial al s. Răuțel și gospodăriile locuitorilor din vecinătate (f.d. 62).

Curtea de Apel a indicat că prin urmare, în condițiile în care decizia nr. 05/3 din 30.04.2010 la obligarea executării căreia se pretinde conform acțiunii, a fost abrogată de către autoritatea emitentă, iar deciziile nr. 03/4.2 din 06.07.2017 și nr. 05/1 din 24.10.2017 nu au fost contestate de reclamante, aceste decizii fiind valabile, se face imposibilă obligarea autorității la executarea acesteia, ceea ce corect a dispus și instanța de prim nivel.

Referitor la cerința apelantei ce tine de obligarea Primăriei și Consiliului s. Răuțel la demolarea a 5 metri din gardul autorității publice locale și în ce privește obligarea lui Reus Mihail la demolarea gardului său din plasă metalică, spre a-i deschide accesul apelantei la drumul național Bălți-Ungheni, Colegiul instanței de apel a reținut că pe acest segment al cerințelor, apelanta nu a făcut dovada faptului îngrădirii însăși a căii de acces de la gospodăria spre drumul central; locul de amplasare a gardului autorității publice locale și a lui Reus Mihail în raport cu gospodăriile apelantei nu există dovedit reieșind din materialele dosarului; sau că anume gardul autorității publice sau a lui Reus Mihail îi îngrădește accesul acesteia spre drumul public.

La fel, nu este dovedit faptul imposibilității organizării căii de acces de la gospodăria apelantei spre drumul public sau că o altă cale de acces de la aceste gospodării spre drumul public, în afară de necesitatea demolării ambelor garduri, nu există. Deci, apelanta urma să facă dovada faptului că demolarea ambelor garduri ar fi unica cale de ieșire de la gospodăriile ei spre drumul public.

La 09 iunie 2020 Parandiuc Svetlana, reprezentată de avocatul Moruz Valentina, a declarat recurs împotriva deciziei din 12 martie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Recurenta consideră că instanțele ierarhic inferioare au încălcat și au aplicat eronat normele de drept material, concluziile instanțelor expuse în hotărâri sunt în contradicțiile cu circumstanțele pricinii, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa recurente și reprezentantului său copia deciziei integrale, care au fost recepționate de către aceștia la data de 11 mai 2020 (f.d. 263,264). Prin urmare recursul declarat la data de 09 iunie 2020 este în termen.

Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, care a fost recepționată, conform avizelor de recepție.

Prin referința întocmită de Primarul s. Răuțel, Istrati Tudor, s-a solicitat de a declara recursul ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Parandiuc Svetlana, reprezentată de avocatul Moruz Valentina, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Parandiuc Svetlana, reprezentată de avocatul Moruz Valentina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Parandiuc Svetlana, reprezentată de avocatul Moruz Valentina.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Parandiuc Svetlana, reprezentată de avocatul Moruz Valentina, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru